

NAŠ KUMENTAR

Predsednik Tito se je pretekli terek zopet vrnil v domovino. Pristanil je v Pulju, kjer je stopil na domača tla, je napolnila množica ljudstva iz bližnje in daljne okolice, da bi izrazila svojo radost nad njegovim povratkom.

Predsednik Tito je ob svojem prihodu v puljsko pristanišče zbrani množici in vsemu jugoslovanskemu ljudstvu izročil prisrčne pozdrave ljudstev Etiopije in Egipta, nato pa govoril o svojih vtisih z 41-dnevnega potovanja po prijateljskih afriških deželah. Posebno je poudaril vztrajno prizadevanje obeh držav

po ohranitvi in okrepitevi neodvisnosti,

ki sta ju ti državi, prav tako kakor naša, dosegli z velikimi težavami in žrtvami. Dejal je, da je bil s tem obiskom ponovno utrjen velik ugled, ki ga uživa naša država v svetu.

V zadnjih dneh smo zabeležili tudi na drugih področjih zanimive dogodke mednarodnega pomena. Omenimo naj samo sestavo

novе vlade v Posarju,

ki jo tvorijo pod predsedstvom krščanskega demokrata dr. Neya zastopniki izrazito pronomski strank: demokrščanske, demokratske in socialdemokratske, ki so ob tej priliki objavile deklaracijo, v kateri izražajo upanje v skorajšnje priključitev Posarja k Zahodni Nemčiji. Zanimivo je, da nova vlada ni prisegla veljavni ustavi, s čemer je menda več kot jasno izražena namera po njeni spremembi. Ustava namreč v uvodu govori o ločitvi Posarja od Nemčije. Da bo torej nova vlada stremela k čim prejšnji vključitvi dežele v okvir nemške države, je več kot jasno. Ne vemo še, kaj bo k temu dejala Francija, kjer se še vedno ni razčistila situacija okrog

sestave nove vlade

zaradi nespremenjenega stanja v parlamentu po zadnjih volitvah. Kakor smo že poročali, so parlamentarne volitve v Franciji razpeli zaradi tega, ker nobena stranka v parlamentu ni bila zmožna sestaviti dalj časa življenja zmožnega kabineta, kar je bil vzrok čestemu menjavanju vlad. Toda situacija se tudi po volitvah ni spremenila. Sedaj gre za ustvarjanje koalicije, dogovorov med strankami, da bi skupno sestavile kabinet, ki bi povedel Francijo k uspešnejši notranji, kakor tudi zunanji politiki, kakor je to bil primer v zadnjih letih. Kakor že rečeno, je KP Francije na zadnjih volitvah povečala število svojih poslancev v parlamentu za polovico, kljub temu, da bistveno ni povečala števila svojih volivcev. V parlamentu bo imela 150 poslancev in v svesti si svoje moči predlaga drugim strankam levice ter sredine ustanovitev ljudske fronte, ki bi bila v stanju upostaviti življenja sposoben kabinet. Toda Mendes-France v imenu radikalov, kakor Guy Mollet v imenu socialistov ter pozivov KP Francije za zdaj nista sprejela, pač pa v skladu s politiko njenih strank iz zadnjih let, ki je bila skupno s strankami desnice v ostri opoziciji proti KPF. To je potisnilo to stranko v izolacijo, toda takrat (vsaj v zadnjem parlamentu) je imela le 93 poslancev. Sedaj pa jih ima 150, in ta sprememba bo verjetno tudi svoje doprinesla k drugačnemu obravnavanju stranke, kakor je to bil primer do sedaj.

Iz Velike Britanije smo slišali zadnje dni glasove o

umiku predsednika vlade Edena,

ki so bili ti glasovi takoj iz zmerajne strani, to se pravi, od samega predsednika vlade zavrnjeni. Pač pa je predsednik vlade Eden doživel v zadnjem času več ostrih kritik tudi na račun celotnega kabineta. S tem v zvezi so napovedani za sredino tekočega meseca govori samega predsednika vlade, v katerih bo pojasnil nekatere svoje in svoje vlade kritizirane ukrepe.

Na volitve se pripravljajo tudi v sosednji Grčiji,

kjer pa v tem pogledu trenutno obstoječi vladi preveč ne zaupajo in v nekaterih krogih

V zgodovinskem mestu kot je Ptuj gre mnogo sredstev za vzdrževanje

PTUJSKI GRAD V NEVARNOSTI

Ali je res, da je naša največja stavba v Ptuj — naš grad v nevarnosti?

Minili so časi od IX. do XV. stoletja, ko so se lastniki ptujskega gradu bali za svojo trdnjavo zaradi madžarskih vpadov. V XV. stoletju so se zbal Turkov. Grad so zavarovali z mogočnim obzidjem.

KAKŠNA NEVARNOST PRETI PTUJSKEMU GRADU DANES IN KAKO GA BOMO ZAVAROVALI?

Našemu gradu, tisočletni prič zgodovine našega mesta predi danes nova nevarnost — razpadanje zaradi starosti in nezadostnih popravil.

Zidovje je še trdno, a ga tudi ogroža vlaga: dež in sneg, ker je ponekod odpadla zaščita zidovja — zunanji omet. V največji nevarnosti pa je grajska streha. Če bi se povzpel na grad v zasneženi zimi leta 1954, ko je ležal na strehi debeli sneg — bi na grajskem podstrežju opazil, da se maje strešni stol. Tudi opeka je doslužila in late na kateri sloni, so trhle. Zaradi vsega tega se varuhi gradu boje katastrofe, če bi zapadel visoki sneg.

Po predračunu Okrajnega remontnega podjetja v Ptuj bi stalo popravilo grajske strehe 5 milijonov dinarjev. Za to vsoto se je muzej obrnil na Predsedstvo vlade LRS, kjer so tudi naši poslanci posredovali za nujno pomoč. Na seji gospodar-

skega sveta LRS so našo prošnjo zavrnili. Pomoč pa mora priti še pravočasno! Upamo, da bomo srečno prebrodili še to zimo in gradu dali poleti novo pokrivalo, ki bo trdno in nepremoljivo čuvalo dragoceno stavbo, ki v svojih sobanah hrani umetnostne zaklade preteklosti.

DRUGA POPRAVILA

Da, ko bo grajska streha popravljena, se nam bo odvalil največji kamen od srca, morila pa nas bosta še dva.

Ogledimo si omet, ki smo ga že preje omenili. Toliko se spoznamo na stavbarstvo, da bomo pritrtili, kako potrebno ga je čimprej obnoviti. Če bi imel kdorkoli hišo s takim ometom, bi napel vse sile, da zidove znova zavaruje z novo obliko, kajti stara, že vsa preluknjana, je doslužila.

Našemu gradu, spomeniku naše tisočletne zgodovine, bomo vsekakor morali čimprej narediti novo obleko!

KAJ PA GRAJSKA OKNA?

Pred vojno je bilo 112 grajskih oken zadnjikrat preplekanih. V hudih časih okupacije in v desetih letih po osvoboditvi je grajska okna z okvirji izpiral dež in sneg in je nanje pripekalo sonce, da so danes okvirji trhli in komaj še slonijo na okenskih odprtinah. Da, tudi tem linam, ki gledajo po prostranem ptujskem polju in zajemajo svetlobo in zrak za svoje prostore ter čuvalo stave-

bo in dragoceni inventar v njej pred vlago in vetrom — bomo morali dati nove lesene podboje — je sestavni del gradu z obzidjem in stolpi. Stavba ne nosi zamenj imena »žitnica«, kajti res je odlična žitna shramba. Toda tudi pri njej je potrebno popraviti, kakor pri gradu vse od strehe do tal. Okenski okvirji, omet, žlebovje in streha so v takim stanju, da človeka v srce zaboli, če ima kolikaj srca za to staro zidovje, ki je del naše zgodovine.

KAJ PA ŽITNICA?

Ta mogočna dolga stavba na severnem grajskem pobočju, ki je bilo sezidana v dobi renesanse — je sestavni del gradu z obzidjem in stolpi. Stavba ne nosi zamenj imena »žitnica«, kajti res je odlična žitna shramba. Toda tudi pri njej je potrebno popraviti, kakor pri gradu vse od strehe do tal. Okenski okvirji, omet, žlebovje in streha so v takim stanju, da človeka v srce zaboli, če ima kolikaj srca za to staro zidovje, ki je del naše zgodovine.

O NAJEMNIŠKIH ŽITNICE IN NJENIH GOSPODARJIH

Najemniki žitnice, med katerimi je tudi »Pletarna« v Ptuj, plačujejo preizkorno najemnino, tako, da uprava muzeja ni mogla žitnice popravljati in jo je bila prisiljena oddati v roke LO občine v Ptuj. Tudi stolpi in stanovanjska poslopja z obzidjem pripada od 1. januarja letos LO občine v Ptuj, ker jih muzej ne more vzdrževati v dobrem stanju. Občina bo lahko bolje skrbela za stavbe, ki so v ponos našemu zgodovinskemu mestecu.

-jc-

Predsednika Tita so ljubljani navdušeno pozdravili

Po uradnem obisku v Etiopiji in Egiptu se je predsednik Tito v sredo, 11. t. m. popoldne na poti v Beograd zadržal v Ljubljani, kjer so njega in njegovo spretnost pozdravili ugledni predstavniki Slovenije. Na ljubljanski postaji ga je prisrčno sprejelo okrog 60.000 ljubljancov.

Predsednik Tito je imel na postaji krajši govor.

V začetku govora je predsednik Tito sporočil prebivalcem Ljubljane pozdrave narodov Etiopije in Egipta, ki goje globoke simpatije do naše dežele in njenih narodov, ker vidijo v njih svoje odkritosrčne prijatelje, ki jim lahko popolnoma zaupajo.

»Naše potovanje v ti dve daljni prijateljski deželi, je rekel predsednik Tito, je imelo isti cilj kakor naše lansko potovanje v Indijo in Burmo. Skrb za ohranitev miru, skrb za miren razvoj nas je napolnila v ti deželi, da bi se skupaj z njihovimi voditelji pogovorili o vseh problemih, ki zdaj teže svet, in prišli do skupnega sklepa, kaj bi bilo treba v prihodnje delati in kaj vse ukretniti, da bi se lahko narodi v miru razvijali in si medsebojno pomagali.

Predsednik Tito je rekel, da so tudi njegovi sodelavci videli, da imajo tudi voditelji Etiopije in Egipta ne glede na različne sisteme znotraj teh dežel in naše dežele mnogo skupnih, istovetnih gledišč na mednarodna vprašanja, pa tudi na vprašanja razvoja v teh deželah. Seveda tu ne gre za to, da odhajamo v te daljne dežele, da bi bili dlje ločeni od svojih vsakdanjih poslov, in sicer dokaj važnih poslov, za to, da bi lahko zdaj mi morda nekaj

spletkarili namesto tistih, ki so se nekoč mudili tam. Mi smo se napolnili tja, da bi spoznali ti dve deželi, da bi spoznali njune razmere, da bi spoznali duha v teh deželah, težnje teh narodov itd. in da bi laže medsebojno sodelovali, ker imamo možnosti za medsebojno gospodarsko, kulturno in politično sodelovanje. To je bil naš cilj. Razen tega, je poudaril nadalje predsednik Tito, je naš cilj ta, da sodelujemo z vsemi tistimi silami na svetu, ki se upirajo obravnavanju mednarodnih problemov s pozicije sile, ki menijo, da je zdaj najvažnejše, najbolj bistveno na svetu, ko je še mnogo neurejenih vprašanj, delati mirno, se sporazumevati na miren način in odpraviti ali odstraniti tista sredstva, ki so jih nekoč uporabljali v obravnavanju mednarodnih problemov.

V nadaljevanju svojega govora je predsednik Tito govoril o spremembah v afriških deželah in poudaril, da njihovi narodi zdaj drugače gledajo na to in da ne žele več, da bi imeli varuhe nad seboj ali da bi jim kdo vsiljeval svoje gospodstvo. Mi smo videli, da so ti narodi sposobni, da se sami upravljajo. Predsednik Tito je potem opozoril na svoje večerjane besede v Pulju, da je tem narodom potrebna pomoč, pomoč od zunaj. In če so na svetu ljudje, vodilni ljudje, ki odkritosrčno mislijo, da je treba tem deželam pomagati, tedaj jim je treba pomagati z nasveti, nuditi jim močno in tehnično pomoč, ne pa s silo vsiljevati jim svoje varuštvo.

Predsednik republike Tito je poudaril, da je v svojih dosedanjih obiskih v deželah Azije in Afrike, videl, da sile mednarodnega sodelovanja čedalje bolj naraščajo in da so čedalje močnejše. Potem pa je rekel: »Zdaj bi bilo že potrebno, da bi se ljudje, ki goje še stare nazore o mednarodnih stikih, otresli teh nazorov in se prilagodili novemu položaju, da bi malo bolj upoštevali, kaj mislijo narodi malih in narodov, ostalih dežel, da imajo ti narodi pravico spregovoriti svoje besede, zlasti kadar gre za tako važne zadeve, kakor je ohranitev miru na svetu in mirno sodelovanje med narodi.

Mi smo doživeli v teh deželah — je poudaril predsednik Tito — izredno tople sprejem, izražen v velikanskih simpatijah, ki jih goje ti narodi do naše dežele. In videli smo, da so nas sprejeli brez sumničnjenja, da so videli v nas odkritosrčne prijatelje, ki nimajo nobenih zahrbtnih namenov, marveč žele, da bi strnili svoje sile ter sodelovali v medsebojno gospodarsko, politično in kulturno korist in v korist ohranitve miru na svetu.

Na koncu je predsednik Tito rekel, da ne najde besed, s katerimi bi povedal, kako globoko so bili on in njegovi sodelavci ganjeni spriču vsega, kar so videli v prijateljskih deželah Etiopiji in Egiptu, zlasti ker so videli narode druge celine, pripravljene braniti do zadnje kaplje krvi svojo težko priborjeno neodvisnost, narode, ki žele sodelovati z vsakim, kdor je z njimi odkritosrčen in kdor pošteno misli o njih.

Na poti proti Beogradu

V sredo, 11. t. m. ob 19.30 je predsednik Tito s spremstvom dopotoval v Zagreb. Na zagrebški železniški postaji so ga pričakali predsednik Izvršnega sveta LR Hrvatske Jakov Blažević, predsednik OLO Zagreb Vječeslav Holjevac in drugi predstavniki hrvatskega javnega življenja. V Zagrebu se je posebni vlak zadržal 20 minut. Med tem časom se je predsednik Tito pogovarjal s članji Izvršnega sveta in Sabora Hrvatske ter odzdravil avajcem Zagrebčanov, ki so napolnili prostran železniški peron. Okrog 19.50 je modri vlak predsednika Tita zapustil zagrebško železniško postajo na poti v Beograd.

Perspektive in razvojne možnosti podjetja »Petovica«, Ptuj

Iz visokega dimnika bivše tovarne usnja in čevljev v Ptuj na Bregu se zopet kadil... To opažajo od prvih dni letošnjega januarja dalje okolški prebivalci, pa tudi marsikateri potnik v vlaku v smeri Ptuj—Hajdina—Ptuj zmaje z glavo in ne more verjeti, da je pod temi deloma obnovljenimi vojnimi razvalinami zopet začelo življenje. Pod temi strehami ne bo nikdar klavnica, nikdar več usnjarna in tovarna čevljev, niti celjska pulpna postaja, temveč obrat podjetja »Petovica« Ptuj, ki izdeluje sadne sokove, likerje in žganje in ki se bo v bodočnosti razširil tudi na konzerviranje sadja, zelenjave in sočivja.

Vsi Ptujčani še ne vedo, da se je ptujska žganjekuha za vselej izselila iz Trstenjakove ulice v nov obrat na Bregu in vsa okolica Trstenjakove ulice bo vesela, da ji ne bo treba več prenašati smrada po drožah iz žganjekuhe, ki se je širil iz odprtega kanala. Tega sedaj ne bo treba niti Brežanom, ker je iz novega obrata speljan v Dravo globok odtočni kanal in bo sedaj vsa nesnaga požirala nenasitna Drava. S to novo spremembo je konec ugibanja, kaj bomo s temi razvalinami Prava upravljanja teh zgradb, ki jih je nekaj časa imelo podjetje SAD Celje, je potekla, in sedaj so dane podjetju »Petovica« Ptuj vse možnosti za njen razmah

zahtevajo, da naj vlada Konstantina Karamalisa odstopi, volitve pa izvede nova, uradniška vlada.

Položaj v Jordaniji je menda še vedno napet,

kakor poročajo, ko govorijo o neredih, sabotažah, aretacijah in puškarjenju v tej deželi. Poleg tega je prišlo do odkritih demonstracij proti bagdadske-mu paktu.

Podobno stanje je v Argentini, kjer peronistični pristaši še vedno

povzročajo nered,

dočim se vlada pripravlja, kakor je izjavil predsednik Aramburu, na obračun s peronisti.

in razvoj. Sposobnost za to je pokazalo že s tem, da je napolnilo globoke bazene s kapaciteto od enega do štirih vagonov, s 150 vagoni sliv in jabolk, nakupljenimi v jeseni, ko je po sadovnjakih gnilo sadje, za katerega sicer ni bilo kupcev niti

iz poskusnega v redno obratovanje

V torek, 10. t. m., je prenehalo poskusno obratovanje in je začela redna destilacija žganja, ki bo dala lepo število vagonov pravega domačega pridelka. Močan curek čistega žganja polni sod za sodom, čeprav šele obratujeta samo dva kotla za destilacijo. Kmalu bo obratoval tudi tretji kotel. Ko je izčrpano eno

posode za predelavo. Brez velikih investicij je začelo delo in življenje v prej praznih in puštitih prostorih zgradbe, ki že deset let čaka na dokončno obnovo, nakar bo služila zahtevam in potrebam našega časa.

in prodajajo nekemu podjetju v Zagrebu kot surovino. Spremembe v našem gospodarstvu zahtevajo obrate, ki bodo rabili malo investicij, ki bodo črpali bližnje surovine oziroma pridelke za predelavo in ki bodo hitro vračali družbi ter ji pomagali pri nadaljnji komunalni izgradnji. Vsem tem pogojem in zahtevam odgovarjajoči obrat »Petovica« Ptuj upravičeno zasluži vse pozornosti okrajnega ljudskega in občinskega odbora in je je tudi deležen. Postopno izpopolnjevanje tega obrata bo omogočilo poleg žganjekuhe še važnejše konzerviranje sadja in zelenjave ter sočivja, kar pogrešamo na našem trgu za široko potrošnjo veliko bolj kot žganje in likerje. Kislega zelja, repe, paprike, kumaric in podobnega bodo sčasoma lahko polni ti bazeni in pridelek naših kmetovalcev bo prihajal konzerviran na žiljski trg velikih mest, ki sedaj pogrešajo konzervirano sadje, zelenjavo in sočivje.

Beljenje, male prezidave in popravila

Prvi dan rednega obratovanja sem si ogledal v spremstvu direktorja tov. Borisa Urbančiča kurilnico, prostor s polnimi bazeni sliv in zmlatega sadja, pa tudi prostor s tremi kotli za destilacijo žganja, kjer so mi trije delavci, vsi iz Haloz, radi pojasnili vse, kar me je zanimalo. Tudi pokusiti so mi dali pristno slivovko.

Na prvi pogled je v vseh prostorih še ogromno dela, predvsem beljenja, urejanja in čiščenja, v glavnem pa bo potrebno le nekaj malega porušiti, vse ostalo pa se bo dalo lepo urediti za obratne prostore, pisarno in stanovanje; številni nenasitni bazeni ne potrebujejo drugega kot oblogo sten, čistenje zunanjih sten bazenov in bodo brez nadaljnega uporabni. Za vse to bo potrebno le nekaj sredstev in v Ptuj bomo imeli važen življenjski, družbi koristen obrat, ki bo črpal surovine kmetijskega zaledja in ki bo veliko pomenil za prehrano naših mest in industrijskih centrov.

V. J.

Za vedno se je od nas poslovil

Konrad Veršič,

šolski upravitelj v Zavrču

V Zavrču in v Markovcih ter na markovskem pokopališču je bilo danes v sredo 11. januarja 1956 žalostno slovo pokojnega **Konrada Veršiča**, upravitelja osnovne šole v Zavrču, ki je v ponedeljek 9. t. m. zvečer podlegel mučni in neozdravljivi bolezni ter komaj 46 let star zapustil ženo in dva nedoletna otroka. Tako veličastnega pogreba se dolgo ni bilo v Zavrču in v Markovcih. Poleg svojcev in domačinov, znancev in prijateljev, se je pogreba udeležilo nad 1500 odraslih in šolske mladine, učiteljsva, funkcionarjev oblasti in množičnih organizacij ter članstva s področja velike občine Borl in Ptuj ter pripadniki JLA iz ptujske garnizije. Ob globoki ginjenosti in solznih očeh je obveljala pokojnemu prosvetnemu delavcu Konradu Veršiču tiha obljuba vseh navzočih, da jim bo ostal kot svetel zgled in da ga ne bodo pozabili, saj ga bodo njegovi svojci in sorodniki, učenci, sodelavci, prijatelji in znanci ohranili v nemnoljivem spominu.

Pokojni Konrad Veršič je bil rojen 23. oktobra 1909 v Novih vasi pri Markovcih. Osnovno šolo je obiskoval v Markovcih, srednjo šolo v Ptujju in učiteljske v Mariboru, kjer je 1935. leta diplomiral. Pred vojno je bil le nekaj časa zaposlen, saj je bil po diplomi dalje časa brez službe. Strokovni izpit je opravil v Ljubljani 9. maja 1940. Takoj po okupaciji je bil zaprt na Borlu do 1. 8. 1942, nakar je bil kot politično nevaren premeščen v taborišče Kapfenberg, kjer je bil na prisilnem delu do septembra 1944, ko je pobežnil in se vključil v Kozjanski partizanski odred in ostal v NOV do osvoboditve. Od 20. 6. 1945. leta je bil šolski upravitelj na sedemletki v Dobju na Planini, okraj Celje-okolica, kjer je opravljal tudi funkcijo tajnika KLO Dobje, sekretarja OF ter sekretarja organizacije KP. S premostitvijo v domači okraj je zasedel mesto upravitelja osnovne šole v Zavrču, kjer so ljudje kmalu spoznali njegovo nesebično in globoko patriotično delo in poštovanost ter so mu zaupali razne funkcije. Kot bivši partizan, rezervni poročnik, je veliko pomenil za predvojaško vzgojo. Za vsestransko izredno marljivost in poštovanost je bil najprej pohvaljen od Sveta za prosveto OLO Ptuj in Ministrstva za prosveto, 1951. leta pa je bil odlikovan z medaljo za hrabrost. Povsod spoštovan in priljubljen učitelj in funkcionar je žel vsestranske delovne in vzgojne uspehe. O Konradu Veršiču je lahko trditi, da je bil sredi življenja vedno aktiven in ljudski. Toliko težje mu je bilo, ko ga je začela mučiti zavrta bolezen, ki se je ni mogel rešiti niti z operacijo niti z ostalim zdravljenjem. Ob njegovi bolniški postelji so se zbirali sorodniki in vsi, ki so ga cenili in spoštovali, žal pa je ni mogel več zapustiti, temveč je moral danes leči v prerani grob na markovskem pokopališču.

Na tem mestu je nemogoče naštetj imena kolektivov, ki so mu poslalj v zadnji pozdrav krasne in dragocene vence ter priznanja in pohvale, ki jih je izrekel pokojnemu Konradu Veršiču od slovesu v Zavrču in v Markovcih ter na markovskem pokopališču 11 funkcionarjev-govornikov. Tudi ni mogoče opisati globoko ginjenosti vseh navzočih. Ob govorih, igranju in petju žalostink se je orosilo marsikatero oko. Vsi govorniki, ki so govorili v imenu učencev, učiteljskega kolektiva (Marija Visenjak), OK ZKS (Miro Bračič), organizacije ZKS (tov. Kordeš), občine Borl (Franc Belšak), občine Markovci (Alojz Simončič), Učiteljskega društva (Rajko Iglar), Sveta za prosveto OLO Ptuj (Stane Stanič), predvojaške vzgoje (Vinko Zigman), Rdečega križa (Miro Majcen) in markovske šole (Franc Zlahtič), so prikazali delo in življenje pokojnega kot zgled državljanca, člana ZKS, prosvetnega delavca in človeka, ki se je ves žrtvoval za dobrobit ljudstva, ki zasluži, da ga ohranimo vsi v neizbrisnem spominu. Naj mu bo lahka naša svobodna domača zemlja.

S smrtjo Konrada Veršiča ni nastala globoka vrzel samo v njegovih družini šoli, organizacijah in društvi, temveč tudi med našimi marljivimi dopisniki iz Haloz. Zelo ga bo pogrešala naša redakcija, zlasti pa brajci našega lista iz Haloz. Naj bo tudi iz naše strani vdovi Ivanki, sinu hčerki, bratom in ostalemu sorodstvu naše globoko sožalje. VJ

Naši igralci v beli Ljubljani

V prvih dnevih januarja je ptujsko gledališče gostovalo v Ljubljani. Od preteklega četrtega pa do nedelje so nastopili petkrat v ljubljanskem Mestnem gledališču z dramo Maurice Maeterlincka »Stilmondski župan« in John Patrickovo »Vroč križ«. Govoril sem z nekaterimi igralci, ki so se gostovanja udeležili o njihovih vtisih na ljubljanskem odru ter malo pobjskal po časopisu, da bi zasledil kako je ljubljansko občinstvo sprejelo igro našega gledališča.

Na vprašanje, kako je igralcem ugajalo v Ljubljani so povedali, da so bili presenečeni nad priškim sprejemom, katerega jim je priredilo Mestno gledališče. Ves čas gostovanja so se odlično počutili in bili deležni vse pozornosti gostiteljev. Omeniti je treba, da je ptujsko gledališče to pot prvič gostovalo v Ljubljani po zaslugi ljubljanskega Mestnega gledališča, ki čisto povabi obrobna slovenska gledališča v svoj hram.

Pred vsemi petimi nastopi v Ljubljani so naši igralci več ali

manj občutili precej nerove, kar ni čudno, saj so se znašli v popolnoma novem okolju in pred občinstvom, ki ga smatrajo bolj »kritičnega«, ker živi v središču slovenske omike. Vendar je šlo vse v redu. Najbolje so se počutili pri zadnji predstavi »Vroč križ« v nedeljo zvečer in vsi so mnenja, da je to pot bilo tudi občinstvo najbolj zadovoljno s predstavo, saj je ves čas sledilo z velikim zanimanjem. »Ob tej priložnosti,« trdijo »smo po našem mnenju tudi najbolje zaigrali, saj nam je občinstvo s svojim sprejemom, lahko se reče »pomagalo«. Nadalje sem slišal mnenje, da je tudi odir in tehnični potencial v ljubljanskem Mestnem gledališču pozitivno vplival na igro. Oder v ptujskem gledališču in tudi dvorano bi morali v najkrajšem času adaptirati. Posebno pozornost bi morali posvetiti osvetljevanju. Svetlobni park v ptujskem gledališču je tako zastarel in pomanjkljiv, da ni samo v škodo uprizoritev, temveč predstavlja tudi resno nevarnost požara.

O uspehu gostovanja v Ljubljani naši igralci molčijo z izgovorom, da bo to povedala kritika. Danes, ko to pišem sem zasledil v »Slovenskem poročevalcu« oceno gostovanja ptujskega gledališča v Ljubljani izpod peresa Jožeta Javorška. Našim igralcem očita še precej slabosti, predvsem oderski govor (napačno melodijo) ter gibanje. Vendar pa poudarja, da so pokazali »smisel za komiko in smisel za prvinško, direktno čustvovanje na odru«. Pričakovati je, da bomo tudi v ostalih časopisih brali o vtisih, ki jih je napravilo naše gledališče v Ljubljani. Vsekakor je to gostovanje pomemben korak k uveljavljanju ptujskega gledališča, ki ima v bodočnosti mnogo izgledov za razvoj. -r

Selitev mizarske delavnice iz muzeja

Povabljen sem bil na sestanek delovnega kolektiva Mestnega muzeja v Ptujju, kjer sem zvedel, da bodo februarja letos izpraznjeni prostori v zgradbi nekdanje dominikanske cerkve, kjer je v 1. nadstropju mizarska delavnica, pod njo v pritličju arheološka zbirka, nad njo v 2. nadstropju pa zaenkrat arheološko skladišče.

V slučaju, da bi LO občine v Ptujju ne ždel hvalevredne odločbe o izselitvi te delavnice, bi morala muzejska uprava zapreti arheološko zbirko, ker je mnogo dragocene rimske bronzaste predmete napadla divja patina in bi morali vse drobne predmete odnesti v skladišče.

V prostorih, kjer je sedaj mizarska delavnica, bo muzej uredil svoja potrebna skladišča.

predvsem arheološka in arheološko delavnico, manjši del pa bo preuredil za razstavo drobnih arheoloških predmetov, kakor tudi tkalnico. Tako bo 19.470 arheoloških predmetov vendarle enkrat moč pregledno urediti in razstaviti tako dostojno, kakor zahteva njih svetovni pomen. Obširneje o načrtih ureditve te zbirke bo za naš list napisal tov. Perčeva, kustos za arheologijo v Mestnem muzeju v Ptujju. -d.

Občinski ljudski odbor Ptuj

ODREDBA

Po 7. odst. objave državnega sekretariata LRS o omejitvi električne energije in po 2. t. 33 čl. statuta občine Ptuj, je Svet za gospodarstvo na seji dne 11. januarja 1956

odredil:

za vse trgovine na drobno, razen prodajaln svežega mesa, kruha, mleka in tobacnih izdelkov, ki obratujejo kot doslej, se uvede delovni čas

od 8. do 12. in od 13.30 do 17. ure

Obrati uslužnostnega značaja — mesarije, pekarnice, mlekarne, brivci in frizerji — obratujejo kakor doslej brez omejitev električne energije.

Isto velja za poslovalnice »Petrola«.

Prav tako obratujejo, kakor doslej, brez omejitev lekarne. Ta odredba stopi v veljavo takoj, objavi pa se v Ptujskem tedniku — 13. jan. 1956.

Predsednik občinskega ljudskega odbora **Janko Vojnec**, l. r.
Predsednik Sveta za gospodarstvo ObčLO **Boris Urbančič**, l. r.

O kavarni v Ptujju

Sedelj smo v tesnih gostinskih prostorih pri »Rožiki« v Ptujju, kjer pri kozarku vina in dobri postrežbi kar prijetno kramljaš; vendar ti prostori ne morejo zadostiti tvoji želji po kavarni, kjer ti postrežejo z revijami in časopisi ter v miru in udobnem kotičku sprejemaš kulturno poslanstvo našega tiska. V prejšnji kavarni, ki so jo junija zaprli, se seveda nisi počutil dovolj zadoščene, ker je bilo za čitanje malo vstran od oken pretretno in si v zimskem času zmrazil. S kulturnim poslanstvom tiska pa je bilo slabo preskrbljeno.

O vsem tem smo razpravljali pri »Rožiki« in nekdo iz naše družbe je predlagal, da bi najhitreje uresničili željo mnogih Ptujčanov po kavarni, če bi prostore sedanje »Mestne knjižnice« preuredili v kavarno, saj so to edini res dovolj veliki, svetli in visoki prostori, ki bi se jih dalo lepo opremiti. V isti stavbi desno — kjer so prostori Sveta za zdravstvo, bi bila primerna restavracija — mogoče kar z uporabo nekdanje kavarneške kuhinje.

Tako bi Ptuj lahko hitro pridobil lepo kavarno in restavracijo, ki sta za naš tujski promet nujno potrebni, kavarna pa tudi vsakemu Ptujčanu, ki dnevno v tisku zasleduje dogajanja v svetu in doma.

Nekdo izmed nas je predlog še razširil, češ, da bi do zgradbe novega hotela vsa ta stavba lahko služila turizmu — saj bi se zgoraj dalo prav dobro urediti sobe za tuice. Seveda je bila zbrana družba za ta predlog precej skeptična, kajti kam ureseliti številne urade v I. in II. nadstropju te stavbe? No, in

znaša okrog 300 tisoč dinarjev. Pri drugi prometni nesreči, 4. januarja t. l., sta utrpeli škodo dve vozili, in sicer osebni avto čakovske tovarne »Trikotar« in osebni avto nekega avstrijskega državljanca. Karambol je zakrivil Andrej Kovačič iz Čakovca, ki se je zaletel v vozilo Avstrijca in tako povzročil na obeh vozilih za okrog 120 tisoč dinarjev škode.

Pred izvedbo kmetijske ankete

V času od 15. januarja do 20. januarja 1956 bo po vsej Jugoslaviji izvedena takozvana kmetijska anketa, katere namen je zbrati nekatere važne podatke iz področja kmetijstva, posebno podatke o prometu z živino v letu 1955 ter podatke o prometu z ostalimi kmetijskimi produkti. Važno bo pri anketi, kakšne agrotehnične ukrepe in kdaj so jih uporabila posamezna gospodarstva.

Anketa bo zajela v vsakem okraju le nekaj gospodarstev. Vrši se pod pokroviteljstvom Zveznega zavoda za statistiko, v okraju pa bo vodil to delo Okrajni zavod za statistiko. Smisel ankete je v tem, da se

na podlagi zbranih podatkov lahko proučuje vsa agroekonomska vprašanja na naši vasi. Cilj je torej globlja analiza kmetijske ekonomike vasi. Ne samo kako teče kmetijska proizvodnja, temveč tudi kako se posamezni proizvođači v kmetijstvu ekonomsko odražajo. Doslej smo zbirali zgolj podatke, na primer koliko je živalj pri gospodarstvu — ne pa kakšno rentabilnost ta kaže.

V našem okraju bo zajetih z anketo 1470 gospodarstev. Anketa bo zamenjala popis, ker se z njo dobijo podatki, prav tako kot pri popisu, le da je mnogo cenejša kakor sam popis.

Ustanovni občni zbor strelske družine „Drava“ v Ptujju

V torek, 10. t. m. popoldne se je v dvorani gradbenega podjetja »Drava« v Ptujju zbralo lepo število ljubiteljev strelstva tega podjetja, med njimi zidarški vajenci in delavci raznih strok z direktorjem na čelu.

Osnovali so novo strelsko družino v Ptujju, ki bo nosila ime SD Drava.

Izvoljeni desetčlanski upravni in nadzorni odbor družine sestavljajo najnaprednejši člani, med njimi tudi rezervni oficir-

ji, ki so garant njenega organizacijsko-tehničnega usmerjanja in napredka.

V imenu SO Ptuj je navzoče pozdravil tov. Koželj Lojze, se v kratkih besedah dotaknil razvoja strelstva, pomena in njegovih nalog ter želel novo ustanovljeni družini mnogo uspehov, ki ne bodo v ponos samo njenemu podjetju, temveč tudi strelstvu celotnega ptujskega okraja. K. L.

Na Hajdini zopet dve prometni nesreči

31. decembra 1955 in 4. januarja t. l. sta se dogodili na Hajdini pri Ptujju zopet dve prometni nesreči.

Zrtev prve prometne nesreče 31. decembra 1955 je bil rdeči »Chevrolet«. Tovarne glinice in aluminija iz Kidričevega, ki je

okrog desete ure dopoldne pod upravljanjem vozača Leopolda Pšajda zletel iz ceste preko ograje nekega vrta naravnost na gredo solate, kjer je obrnjen, s streho navzdol, obstal.

Vzrok nesreče je neprevidna in prehitra vožnja, škoda pa

Zimsko zatiranje jabolčnega zavijača

Jabolčni zavijač ali jabolčni črv je škodljivec, ki ga najdemo v plodovih. Na njegovo zatiranje polagajo sadjarji le bore malo pažnje. Tu in tam ga zatira kak sadjar spomladi, morda tekoma poletja s škropiljenjem z raznimi strupenimi škropivi, katerih učinek pa čisto ni popoln ter ima včasih tudi zle posledice, ker se zastrunjujejo čebele, ptice, domače živali in celo ljudje.

Širši krog sadjarjev ne ve, da zatiramo jabolčnega zavijača z večjim uspehom in brez nevarnosti in stroškov v zimskem času. Jabolčni zavijač se širi v dveh rodovih. Zgodaj spomladi, ko so jabolčni plodovi kot oreh debeli, izleže samica jajčeca živoga rodu. Iz teh se izležejo gosnice, ki kmalu dorastejo, se zabubijo ter se junija pojavijo prvi metuljčki, ki zopet napravijo zalego drugega rodu na že razvite plodove. Zaleganje drugega rodu se navadno zavleče do jeseni in se s črvivim sadjem spravi v sadno shrambo. Dorasli črv drugega rodu zapusti plodove in si poišče, dokler sadje še ni zbrano, primeren skrivališče na drevesu ali pod njim, pri spravljanju sadja pa v shrambi, kjer prezimi.

Kako zatiramo jabolčnega zavijača pozimi?

a) v sadovnjaku: pobrati je treba vse zaostale plodove in kar jih je po tleh in jih uporabiti. Vse ostalo, listje in od-

padke, je treba sežgati in uničiti. Dobro je tudi zemljo pod drevesi jeseni prekopati. Drevesna debla in debelejšje veje moramo postgati, tako da odpade odmrta skorja, mah in lišaj. Izvedli bomo zimsko škropiljenje s kreosanom, rumesanom (2 odst.), dendrinom, ali pa z 20 odst. žvepleno apneno brozgo.

b) v sadni shrambi: v kleti

in v vseh prostorih, kjer je bilo sadje, četudi samo za nekaj časa, ali kjer se je predelovalo, prav tako zatiramo jabolčnega zavijača. Preden nastopi pomlad ali toplo vreme, moramo temeljito očistiti omenjene prostore, odpadke zbrati in jih uničiti. Pregledati moramo tudi košare, police, orodje, predale, zaboje, stene, špranje, kjer čisto najdemo bube jabolčnega zavijača.

Tako bomo uničili jabolčnega zavijača že v kleti, kar je uspešnejše kakor takrat, ko je naredil že zalego, katere uničevanje zahteva mnogo več truda in stroškov.

Seveda je potrebno, da k zatiranju jabolčnega zavijača pristopijo vsi sadjarji, ker če to delajo le nekateri je delo in trud brezuspešen.

Ing. Zorec Egon

Kako doma pripravimo cepilno smolo?

Ing. Zorec Egon

2. 1 kg kolofonije, žlica lanenega olja, 8 gr čebelnega voska, 180 gr špirita;

3. 1 kg smrekove smole, 100 gr čebelnega voska, 5 gr loja.

Dolijemo še tri žlice špirita. Ko je zmes razbeljena, jo odstranimo od ognja ter prilijemo dobro špirit, pri čemer moramo dobro mešati. Ko se je vosek dobro ohladil, ga preizkusimo, če je pretrd, ga ponovno previdno segrejemo in dolijemo po odstranitvi od ognja še nekoliko špirita, seveda le malo. Če pa je premehak, ga nekoliko segrevamo, da odvišni špirit izhlapi.

Na mrzlem tekoči vosek shranimo v dobro zaprte posode kjer ne more špirit izhlapevati. Za na toplem tekoči vosek pa je potrebno:

1. 800 gr smrekove smole, 50

gramov kolofonije, 150 gr loja;

2. 4 gr smrekove smole, 400 gr čebelnega voska, 800 gr loja.

Ko je na toplem tekoči vosek raztopljen, vlijemo zmes v mrzlo vodo, da se naglo ohladi. Pri počasnem ohlajevanju se namreč posamezne sestavine razdeležajo, ker vsebujejo več ali manj tolike. Ko je ohlajen, ga izločimo. Na toplem tekoči vosek je treba pred uporabo segrevati. Tega voska ne smemo uporabljati preveč, ker se lahko uniči stanjice in cepiljenje ne bi uspelo. Vosek najlaže narežemo z leseno lopatico. Če cepilnega voska ne izdelujemo sami, temveč ga kupimo, moramo biti zelo previdni, da ne dobimo slabega blaga, sicer pa ga itak le težko dobimo.

Doma napravljen vosek ostane uporaben 1 do 2 leti.

Poziv

k vložitvi davčnih prijav za odmero dohodnine in prometnega davka za leto 1955 in pavšalno odmero dohodnine in prometnega davka za leto 1956

Rok za vložitev davčnih prijav je od 1. januarja do vključno 31. januarja 1956

I. DOHODNINA

Davčni zavezanci zasebnega sektorja in zasebne pravne osebe, ki so v letu 1955 opravljali kakršno koli pridobitno delo ali izvrševali samostojne poklice z namenom pridobivanja dohodkov ali so imeli dohodke od zgradb in od drugih imovinskih predmetov in imovinskih pravic morajo zaradi odmere dohodnine vložiti davčne prijave na predpisnem obrazcu v zgoraj določenem roku.

Davčne prijave je treba vložiti pri pristojni občini, kjer ima davčni zavezanec svoje stalno prebivališče, odnosno pravna oseba svoj sedež.

Davčno prijavo za dohodke od zgradb morajo vložiti tudi tisti davčni zavezanci, katerim je bila dohodnina od obrtne dejavnosti že vnaprej pavšalno odmerjena. Prav tako morajo vložiti davčne prijave za dohodke od zgradb tista kmetijska gospodarstva, ki imajo zgradbe v mestnih okoljih ali

kopališčih klimatskih in turističnih krajih. Za dohodke od zgradb se računa tudi vrednost lastnega stanovanja.

Davčne prijave lahko oddajo zavezanec osebno ali po pošti.

Dohodki iz uslužbenskega razmerja ne spadajo v davčno osnovo in jih ni treba izkazovati v davčni prijavi.

Kdor ne vloži davčne prijave v določenem roku, plača kazen v višini 3% od predpisane davka, če pa prijave ne vložiti niti na pismen poziv, pa 6% predpisane davka.

Kdor vire dohodkov utaji oziroma prijavi neresnične ali nepopolne podatke z namenom, da bi se izognil plačilu davkov, bo kaznovan z denarno kaznijo, ki je določena za davčno utajo.

Na podlagi tega poziva niso dolžni vložiti davčne prijave:

1. Kmetijska gospodarstva, ki imajo dohodke izključno iz kmetijstva.

2. Delavci, nameščenci, uslužbenci in upokojeniki glede dohodkov iz uslužbenskega razmerja.

3. Postrežniki, ulični prodajalci časopisov, snažilci obutve in podobni delavci, ki plačujejo dohodnino v stalnem letnem znesku, če nimajo kakih drugih dohodkov, za katere je predpisana vložitev davčne prijave.

4. Osebe, ki so imele dohodke od dobitkov za srečke in druge vrednostne papirje, od dobitkov stav v gotovini na dirkah ter na športnih in drugih prireditvah.

II. PROMETNI DAVEK

Hkrati in v istem roku z davčno prijavo dohodnine morajo vložiti na posebnem obrazcu letno prijavo za prometni davek tisti davčni zavezanci, ki opravljajo promet, zavezan plačilu prometnega davka.

Davčne zavezance opozarjamo, da rok za vlaganje davčnih prijav ne bo podaljšan.

III. PAVŠALNA ODMERA

Na podlagi čl. 37 Uredbe o dohodnini, se odmerja dohodnina pavšalno za davčno leto vnaprej tistim obrtnikom, ki ne zaposlujejo tuje delovne sile. Vajenci se ne štejejo za tujo delovno silo.

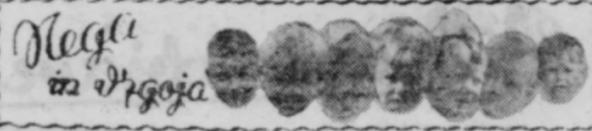
Pozivamo vse prizadete davčne zavezance, da v času od 1. I. do 31. I. 1956 vložijo davčne prijave, v katerih je treba navesti kosmati dohodek, ki ga bodo predvidoma dosegli v letu 1956 ter proizvodne in režijske stroške, ki bodo potrebni za doseg te dohodkov.

Hkrati z davčno prijavo za pavšalno odmero dohodnine, je treba napovedati tudi promet, ki bo predvidoma dosežen v letu 1956.

Za pavšalno odmero je treba napraviti povsem ločeno davčno prijavo.

Zavezanec iz teritorija Obč. LO Ptuj dobijo prijave na Upravi za dohodke, v zgradbi bivšega MLO Ptuj.

Državni sekretariat za gospodarstvo LRS

Izbirajmo pravljice za otroke

Ko sem bila otrok, mi je pripovedovala pravljice babica. V kotu za štedilnikom je pletla in jaz sem komaj čakala, da me bo odpeljala v pravljčni svet, v svet fantazije.

Se zdaj se čudim, kako tenkočutna je bila ta preprosta in ne posebno izobražena žena za otrokovo dušo. Zнала je nešteto pravljic, toda ne takšnih, kakršne sem pozneje brala. V njenih pravljicah ni bilo hudobnega volka, ki je požrl Rdečo kapico, tudi ne povodnega moža, ki potegne neubogivne otroke v močvirne globline. Babica si je pravljice sprosti izmišljala in jih znala tako zvezati z vsakdanjim življenjem, da sem vse razumela, se ničesar bala in se hkrati učila, spoznavala naravo in življenje.

Pozneje, ko sem sama znala brati, se mi je svet domišljije še širje odprl, toda to ni bil več svet neskaljene sreče. V njem sta bili že krivica in bolečina. Prezgodaj sta se dotaknili občutljive otroške duše. Z babičino smrtjo je zatoni svet nežnih, sladkih in čudovitih pravljic o mali miški, ki je šla na potovanje za koščkom sira in je odkrila toliko novega na svetu, o čebelici Majli, ki se na travniku pogovarja s cveticami in se zvečer utrujena, polna sladkega medu vrne v svoj dom, o pikapolonci, ki zleti naravnost v sinje nebo in ti pokaže, odkod bo prišla sreča.

V slikanicah in v knjigah so

NEDELJA, 15. JANUARJA

6.00-7.00 Vedra in poskočne melodije za prijetno nedeljsko jutro. 6.05-6.10 Poročila in vremenska napoved. 7.00-7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Reklame, 7.30 Radijski kolektor in prireditve dneva, 7.35 Jutranja serenade, 8.00 O športu in športnikih: S košarkarji v Egiptu, 8.15 Pisan sporred slovenskih narodnih pesmi, 9.00 Otroška predstava: Carobna piščalka (tradicija priredba po Havelovi pravljici), 9.40 Operetna melodija, 10.00 Družinski pogovori, 10.10 Nedeljski simfonijski koncert, Ludwig van Beethoven: Koncert za violino in orkester, Carl Maria von Weber: Simfonija št. 2 v C duru, 11.15 Oddaja za Beneško Slovenijo, 11.35 Labelek opoldanski glasbeni spored, 12.00 Pogovor s poslušalci, 12.10 Labelek opoldanski glasbeni spored (nadaljevanje), 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega sporeda in objave, 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame, 13.30 Pol ure za našo vas, 14.00 Žeteli ste — poslušajte! 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objave, 15.15 Žeteli ste — poslušajte! (nadaljevanje), 16.00 Po naši lep državi: Zvonko Križnik: Srečanje Andrejela in Dragosajla, 16.30 Popoldanski orkestralni spored, 17.30 Radijska igra — P. Slovan: Deležje (monovitev), 18.22 Mečudite, ki jih radi poslušate, 19.00 Radijski dnevnik, 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame, 20.00 Večerni operni koncert, 21.00 Kulturni razgledi, 21.15 V svetu ritmov in melodij, 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in predel sporeda za naslednji dan, 22.15-23.00 Iz slovenske simfonične glasbe, Bono Leskovec: Partita v h-molu, Marijan Lipovšek: Domovina, simfonijska pesnitev, 22.15-23.00 URK program: V glavnem ritmu, 23.00-24.00 Oddaja za tujino — na valu 327.1 m (prejeto iz Zagreba).

bile tudi lepe pravljice, toda prepolne groze. Srce se mi je stisnilo od strahu, če sem brala, da je Trdoglav s svojim dihom spremenil cvetoče polje v ledeno puščavo, in strašno se mi je zdelo, da je požrešni volk ležal v babičini postelji in krvoločno čakal na Rdečo kapico. Na zidu nasproti moje postelje je visela preproga, v kateri je gledala naravnost vame s svetlimi očmi. Neko mesečno noč sem se zbudila in pogled mi je obstal na sosednji steni, prav na teh srčeh, rumenozelenih očeh. Zazdela se so mi oči požrešnega volka, jaz pa sem bila uboga Rdeča kapica, ki jo bozdaj, zdaj pogoltni. Zavela sem na ves glas jokati. Komaj so me potolažili, čeprav nisem bila več tako majhna. Vendar še podnevi nisem rada

DROBNE VESTI IZ ORMOZA IN OKOLICE

V preteklem mesecu se je za območje Ivanjkovci ustanovila Kmetijska zadruga. Ustanovnemu občnemu zboru je prisostvovalo 21 članov iz vasi Ivanjkovci in okolice. Ustanovljena KZ ima vsekarke že postavljene svoje osnovne temelje, ker je prevzela inventar od likvidirane KDZ Ivanjkovci in prav tako trgovino s posovalnico v Veličanah. Člani ustanovnega občnega zbora so zelo skeptično gledali na to, da ustanovnemu občnemu zboru ni prisostvoval prejšnji predsednik občine, ki je kmet in tudi član ZK. Govora je bilo, da se navedeni nikakor ne more spoprijazniti z ustanovljeno zadrugo, in da je verjetno odvrata druge kmetovalce od pristopa k zadrugi. Dobro bi bilo da krajevna organizacija ZK obravnava na svojem sestanku njegov odnos do ustanovitve zadruga.

Krajevni odbor ZB mesta Ormož je na svojem rednem občnem zboru sprejel sklep, da se 8. maj določi kot občinski praznik.

Iz občnega zbora SZDL Veličane

Dne 8. t. m. so se člani SZDL Veličane zbrali k svojemu rednemu letnemu občnemu zboru. Zboru je prisostvovalo preko 100 članov od 170, kolikor jih šteje organizacija. Občnemu zboru so prisostvovali tudi nekateri člani obč. odbora SZDL Ormož. Iz poročila, ki ga je podal predsednik organizacije, je bilo razvidno, da je članstvo imelo v preteklem letu polne roke dela, in to predvsem političnega, glede teritorialne razdelitve sedanje občine. Ravno na njihovem območju je prišlo do samoodločitve, kateremu naravnemu centru gravitirala njihovo članstvo. Člani SZDL so v diskusiji obravnavali vsa notranja organizacijska vprašanja in prav tako politična. Nakazali so

pogledala tiste preproge in več let je minilo, preden sem prepoznala tako imenovani »neumnistrah«.

Pravljčni svet je lep, če ga zna odgrinjati previdna roka. Mnogo je pravljic, ki so še za odraslega pregrozne, na občutljivo otrokovo dušo pa še posebno hudo učinkujejo. To so pravljice o sedmih razbojnikih, o hudobni mačehi, o psoglavcih — ti so me še posebno strašili v sanjah — o zmaju s sedmimi glavami, itd.

Detinstvo naj bo srečen čas neskrbnosti, veselja in smeha. Za grozotnost, krivice in bolečino poskrbi življenje samo, zato ni treba otroku že v najznejših letih bičati domišljije.

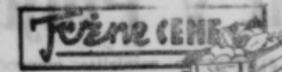
Opazujte otroka, kako zaverovano, pobožno vas poslušajo, ko mu pripovedujete pravljice. V njegovih očeh je lahko ujeta sreča vsega sveta, lahko se pa v njih zrcalita strah in groza. Bolje je, da otrok sploh ne pozna pravljčnega sveta, kakor da je ta pravljčni svet prežet z grozo. Vsaka mati naj si pri izbiri duševne hrane za otroke zaveda, da je za otroka najboljše še komaj dovolj dobro.

zlik. Svoj sklep bo sporočil v obravnavo in sprejetje Obč. LO, da ga nato uzakoni. Prav tako je bil med drugim sprejet sklep, da se prične z nabiranjem prostovoljnih prispevkov za gradnjo spomenika borcem in žrtvam fašističnega nasilja. Nekateri člani so predlagali, da bi se namesto spomenika v Ormožu pričel graditi dom ZB, ki bi tudi na drugi strani lahko služil kulturno prosvetnemu namenu. Zamisel organizacije je vsekakor vredna pozornosti.

Gospodarski svet Obč. LO Ormož je na svoji seji, dne 9. t. m., sprejel več osnutkov odlokov, ki jih bo svet predlagal občinskemu ljudskemu odboru v obravnavo in sprejetje. Tako je med drugim obravnaval predlog odloka o uvedbi pavšalne skočnine za leto 1956. Osutek odloka predvideva, da bi znašala pavšalna skočnina na 1 kom. goveje živine 500 din. Svoj predlog bo gospodarski svet utemeljil LO z višjimi cenami mleka in ker je potrebno nagraditi rejca plemenskega bika s primernejšim zneskom, kakor se je to do sedaj dogajalo.

Okra no g'edalsice Ptui

Sobota, 14. jan. 1956, ob 20. uri: Franc Streicher: »KAM IZ ZADREG«, veseloigra v treh dejanjih (v domačem narečju), Dvanajstič Zadnja večera predstavlja IZVENI
Nedelja, 15. jan. 1956, ob 14.30: Franc Streicher: »KAM IZ ZADREG«, veseloigra v treh dejanjih (v domačem narečju), Trinajstič. Izven Gostovanje v Makolah (Prosvetna dvorana). Predprodaja vstopnic pri tov. Benj. Brumen.
Nedelja, 15. jan. 1956, ob 17.30: Franc Streicher: »KAM IZ ZADREG«, veseloigra v treh dejanjih (v domačem narečju), Štirinajstič. Gostovanje v Majšperku (Sindikalna dvorana). Tovarne volnenih izdelkov. Abonma in izven!
Torek, 17. jan. 1956, ob 19. uri: John Patrick: »VROČA KRI«, komedija v treh dejanjih (petih slikah), Petnajstič. Izven. Gostovanje v Kidričevem

v sredo, 11. januarja 1956 (za liter, kilogram ali kos)
Cebula 40, česen 100, luščen fižol 50, hren 100, krompir 15, peteršilj 50, rdeča pesa 30, redkev 25, solata endivija 70 do 80, špinata 100, rdeče zelje 20, zelje v glavah 15, zelena 40, korencček 40, ohrovt 20, koruza 30, pšenica 35, koruzna moka 35, ajdova moka 60, koruzni zdrob 30, ajdova kaša 130, prosena kaša 80, surovo maslo 400, zaseka 300, mleko 28, smetana 130, sir 40 do 80, kokosi 400, piščanci 400, purani 600 do 1000, hruške 40, jabolka 25 do 30, orehi 140, jaulca 16, kislja repa 30, kislje zelje 40, radič 100, motovilec 120 in ječmenova kaša 50 dinarjev.

V Ormožu se je ustanovilo DPD „Svoboda“

V preteklem mesecu se je v Ormožu ustanovilo DPD »Svoboda«. Do ustanovitve tega društva je prišlo na pobudo množičnih političnih organizacij. V samem Ormožu se je vse skozi čutila praznina na kulturno prosvetnem polju. Kulturno prosvetno delo je več ali manj bilo prepuščeno TD »Partizan«, ki pa ni posvečala kulturnim sekcijam potrebne pozornosti. Ustanovnega občnega zbora se je udeležilo preko 40 aktivnih članov iz mesta in njegove okolice. V diskusijo je posegel predsednik OODPS-Ptuj in predsednik društva »Svoboda« Ptuj, katera sta govorila o kulturno prosvetnem delu društva, ter dala več dobrih nasvetov za

IZ DORNAVE

»POSLEDNJI MOŽ« NA ZADRUŽNEM ODRU
31. decembra 1955 je bila v združni dvorani veseloigra v 3 dejanjih »Poslednji mož«, ki ga je prevedel iz češčine Fran Govekar, v režiji tov. Mimice Korparjeve, v igri pa je nastopala sama mladina iz Dornave, članice in članj IZUD, 5 deklet in 5 dečkov, ki so se dobro vživeli v igro in zadovoljili gledalce z igro kot vsebino dela samega. Vztrajna priprave na predstavo so bile kronane z uspehom. Igro so v Dornavi 2 krat igrali, gostovali pa bodo z njo še v Vidmu in v Rogoznici.
Dvorana v Zadrudnem domu je sedaj mnogo prijetnejša, odkar je IZUD Dornava ob pomoči OLO Ptuj nabavil zaveso

TEČAJ RK IN KUHAJSKI TEČAJ V DORNAVI

V nedeljo, 8. januarja t. l. popoldne je bil slavnosten zaključek tečaja RK in gospodinjstvskega tečaja, ki sta tečaja vzporedno in je oba tečaja obiskovala 16 deklet. Predavatelj iz Dornave so bili z uspehom tečaja zelo zadovoljni, saj je največ tečajnic doseglo pri preizkušanju odlično oceno. Tekom nad 200 ur tečaja, ki so ga tečajnice redno obiskovale, za kar zaslužijo priznanje tudi starši, ki so puščali dekleta redno na predavanja, so se tečajnice teoretično in praktično izpopolnile v zdravstveni pomoči in v gospodinjstvu. V pisarnih nalogah so dekleta poudarila velike koristi takih tečajev, ki predstavljajo za kmečko mladino edine oblike pošolskega izobraževanja in se zahvalila ljudski oblasti in učiteljsstvu za vso pomoč in prizadevanje za njihovo teoretično in praktično izpopolnjevanje ter usposabljanje za življenje.

Zaključek obeh tečajev je bil izredno prisrčen. Ob tej priložnosti je bil predvajan šolski film »Naši predniki«.

Stev. 58 — 31. dec. 1955
632. Odlok o potrditvi uredb Zveznega izvršnega sveta — 833.

633. Ukaz o razglasitvi zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o prekrških — 833.

634. Ukaz o razglasitvi zakona o spremembah in dopolnitvah splošnega zakona o univerzah — 854.

635. Odlok o spremembi odloka o pogojih, ob katerih se gospodarske organizacije lahko dogovorijo o odkupu kmetijskih predelekov — 854.

636. Odlok o spremembi odloka o razpolaganju z deviznimi sredstvi, ki jih dosežejo državni organi in zavodi, finančno samostojni zavodi, družbene organizacije in zasebniki — 855.

637. Odlok o postopku s tujimi plačilnimi sredstvi, doseženimi s storitveno dejavnostjo — 855.

638. Odločba o upravičevanju bonifikacij, odpisov, provizij in drugih razlik v izvozu in uvozu blaga in storitev — 855.

639. Odločba o spremembi in dopolnitvi odločbe o višini in načinu prodaje deviznih sredstev zasebnikom — 856.

640. Odločba o načinu plačevanja stroškov za nekatere storitve v mednarodnem blagovnem prometu — 857.

641. Odločba o prepovedi izvoza in kontingentiranju proizvodov namenjenih za izvoz — 857.

642. Odločba o premiji, ki se bo plačevala ob nakupu in prodaji tujih plačilnih sredstev — 858.

643. Odločba o postopku s pošiljkami, ki jih dobijo državni organi in zavodi, finančno samostojni zavodi, zbornice in druge družbene organizacije iz tujine brez protivrednosti — 858.

644. Odločba o obveznem zahtevanju potrdil o izvozu blaga, ki se uvažajo iz Republike Turčije — 859.

645. Odločba o spremembah in dopolnitvah seznamov vrst blaga in količnikov za obračunavanje razlik pri cenah pri izvozu in uvozu — 859.

646. Odločba o spremembi Seznamna vrst blaga in količnikov za obračunavanje razlik pri cenah pri izvozu in uvozu — 862.

647. Navodilo o načinu sestavljanja začasnih periodičnih obračunov v letu 1955 — 862.

648. Odločba o odobritvi ustanovitve in dela Zvezi znanstveno-sprotnih društev za raziskovanje morskega dna in podmorskih pečin »Speleolog« — 863.

649. Odločba Zvezne volilne komisije o razpisu nadomestnih volitev ljudskega poslance za Zbor proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine v volilnem okraju Gostivar — 864.

650. Odločba Zvezne volilne komisije o razpisu nadomestnih volitev ljudskega poslance Zveznega zbora v volilnem okraju Bovec V — 864.

delo novo ustanovljenega društva. Tako je predsednik DPD »Svoboda« Ptuj obljubil, da bo njihovo društvo v tem letu imelo več prireditve v Ormožu, ter več predavanj da bi se Ormož enkrat za vselej pričel kulturno in prosvetno razvijati. Po zelo dobri diskusiji je občni zbor izvolil svoje organe, katerih naloga pa vsaj v tem letu ne bo lahka.
Novo ustanovljeno društvo je sprejelo od TD »Partizan« Ormož v upravljanje vse inventar z dvorano, ter od OLO v upravljanje kino-projektor.
Z. M.

Novo ustanovljeno društvo je sprejelo od TD »Partizan« Ormož v upravljanje vse inventar z dvorano, ter od OLO v upravljanje kino-projektor.
Z. M.

POLEJNI USPEH OSNOVNE SOLE

Poljetni uspeh v osnovni soli v Dornavi, ki ima 7 razredov s 6 učitelji in učiteljicami, je kar zadovoljiv enako pa tudi obisk. Po vsem se vidi uspeh prizadevanja učiteljskega in tešne povezave šole z domom kakor tudi večje zanimanje šolskega odbora za vzgojno in izobraževalna vprašanja naše mladine.

Okra no g'edalsice Ptui

Sobota, 14. jan. 1956, ob 20. uri: Franc Streicher: »KAM IZ ZADREG«, veseloigra v treh dejanjih (v domačem narečju), Dvanajstič Zadnja večera predstavlja IZVENI
Nedelja, 15. jan. 1956, ob 14.30: Franc Streicher: »KAM IZ ZADREG«, veseloigra v treh dejanjih (v domačem narečju), Trinajstič. Izven Gostovanje v Makolah (Prosvetna dvorana). Predprodaja vstopnic pri tov. Benj. Brumen.
Nedelja, 15. jan. 1956, ob 17.30: Franc Streicher: »KAM IZ ZADREG«, veseloigra v treh dejanjih (v domačem narečju), Štirinajstič. Gostovanje v Majšperku (Sindikalna dvorana). Tovarne volnenih izdelkov. Abonma in izven!
Torek, 17. jan. 1956, ob 19. uri: John Patrick: »VROČA KRI«, komedija v treh dejanjih (petih slikah), Petnajstič. Izven. Gostovanje v Kidričevem

(Kinodvorana) Predprodaja vstopnic v trgovini z mešaninim blagom »Prekrba« Kidričevo.

Sreda, 18. jan. 1956, ob 16. uri: Maurice Maeterlinck: »STILMONDSKI ŽUPAN«, drama v treh dejanjih. Sedmič. Abonma red LMS-1.

Četrtek, 19. jan. 1956, ob 16. uri: Maurice Maeterlinck: »STILMONDSKI ŽUPAN«, drama v treh dejanjih. Osmič. Abonma red LMS-2.

Četrtek, 19. jan. 1956, ob 20. uri: Maurice Maeterlinck: »STILMONDSKI ŽUPAN«, drama v treh dejanjih. Devetič. Izven.

Sobota, 21. jan. 1956, ob 19.30: John Patrick: »VROČA KRI«, komedija v treh dejanjih (petih slikah). Šestnajstič. Gostovanje v Ljutomeru (Dom kulture). Abonma in Izven. Predprodaja vstopnic pri blaginjski knjižnici.

Zganil sem se. se srečal z Mihoričevim napetim pogledom ter začutil, kako mi je znena minila vsa volja; vsa kljubnost kar je še ostalo, je šla. »To te vprašam: ali ima trohico pameti? Hedi?! Južek?«
»Saj, ah...« sem nekaj zastokal zadnje, Mihoričev »Hedi! in Južek! me je čisto omečalo.
Mihorič je začel.
»Otrok, Toplečka dekinca, je tvoja?«
Mečkal sem cigareto, dolgo, dolgo, ne da bi kaj povedal, a vsekoli sem čutil, da čaka na odgovor. Pogledal sem ga; nič ni pomagalo, napeto me je gledal in čakal.
»Moja je...« sem izgovoril.
»Dobro, to se zgodi. Ali je bilo potrebno ali ne, to me zdaj nič ne briga. En otrok več ali manj na takem gruntu, to se ne pozna; še bolj, da je kakšen več, ko da bi bilo tega premalo.«
Zdaj sem že vedel, da mu bom odgovarjal sam sebi sem se začel smiliti, oči so mi bile bolj in bolj mokre.
»Ali to bi rad vedel, to mi povej! Toplečka je bila tu, pri meni je bila, ter je nekaj napletala. Stare pubec, si ja ne misliš naložiti?«
»Eh...« sem zavzdihnil.
»No-ja« je pridjal Mihorič, »sama bi bila lahko dovolj pametna, zadosti je stara.«

Odleglo mi je. To je bilo kakor po Rudolvi in po sestrični pameti.

»No, to bi bilo... Ali kaj imata zdaj s Haniko?«

Povesil sem oči, nisem ga mogel pogledati. Toda Mihorič je hotel vedeti. Znova je povprašal.

»Nič...« sem izječjal.

»Ne maži mi oči! Cela srenja ve, kakšne uganjate kar svetu na obeh. Ali ste ljudje ali ste živina?«

Na to mi nisem mogel odgovoriti, molčal sem.

»Misliš sem, pregovarjal sem jo in tudi z Rudlom sem govoril, da bi vama predala grunt — a je trmasta ko vsi Krefli — nič ni hotela slišati o Hani, nič se ji ni dalo dopovedati.«

»Takšna je,« sem dejal, »ja takšna.«

»Da, z babo je hudič, če ponori na stara leta! A kar se Hane tiče, to ti povem: če boš z njo dobil otroka, jo boš vzel, pa če pojdeta na gnažno: Z domačijo, z vašim grunтом nabrž ne bo nič več, kar se tebe tiče: Hedi-ča, pravilo ima že snobote za eno od deklet. Da bi le imela maličko več sreče, kakor je imela z Lizo in s Štrafelo.«

Nehal je. Nekaj časa sva obe molčala.

(Nadaljevanje sledi)

NA KMETIJIH

IVAN POTR.

Potem sem začutil nekoga ob sebi; dvignil sem glavo in zagledal Hano. Stala je pred mano, se obrnila, ko da bi se šele zdaj spravila z ležišča. Da lahko bi bila že v hiški; malo me je presenetila, ko sem jo zagledal. Glava mi je znova zlezla med prste, zatem pa sem jo pogledal, domala divje, in zasiknil:

»Kaj bi rada? Kaj stojš tu?«

»Jezus, kaj sem storila?« se je vprašala. »Južek!«

Znova sem jo pogledal, videl, kako se je še nadalje popravljala in sem zamahnil z roko, kakor da mi je malo do vsega. Nič nisem mogel verjeti njenim vzdihom.

»Jezus, bala sem se, da se boste stepili! Čisto sem namrznila!«

Gledal sem jo; lahko je vide-la, da mi je odveč. Potegnili sem ji roko z glave, začela mi je gladiti lase, potem pa sem začutil toplino njenih bokov; znenadno se mi je zaredelo, da bi rada, da bi bil ljubezniv z njo, in sem jo začel poljubovati; bila je hladna po licih in po ustnicah, ves čas sem čutil, ka-

ko mi je odveč in nadležna, toda poljubovati je nisem nehal, dokler se ni odmaknila in si prevezala ruto, ko da bi ji bilo zdaj zadosti poljubljanja.

»Grem,« je rekla.

Gledal sem, kako je odšla po počaj, kako je na stopnicah postala in kako je odrinila vrata; glasno jih je zapahnila, nič se ni zmenila za mater.

Toda za »nesrečnega Hedla« so se začeli zanimati drugi.

Jeseni, ko je začelo zebsti, sem moral, če sem se hotel obleči, na odbor, na občino; Toplečka ni zame opravila, rekli so, da moram priti sam. Slekel sem si predpasnik, ga obesil na klin pri hlevu, se umil, si popravil lase in šel. Prekled sem vse karte in papirje in samo čakal, da Roškarcu, to je občinski tajnici, svoje povem — pogoreli smo, saj bi lahko vedeli v tistem odboru, da smo ostali brez cunj! A se je zgodilo drugače; v pisarni je bil Mihorič, novi župan, predsednik ali kaj je že bil... Bil je s hrbtom obrnjen proti vratom, a komaj je zaslišal moj glas ali Roškarcu, pozdrav »Bog daj«

Hedlov!« že ga je poglano pokonci — pogledal me je, kakor da me že sto let ni videl, se odkašljal in vprašal:

»Si prišel?«

Vse se je nasrnilo v meni, a tudi vse zatrepetalo, požrl sem slino.

»Prišel sem ja! Malo še, pa ne bom imel več kaj obleči; cela fara ve, da smo pogoreli.«

Vsa reč, tudi Mihorič, ki je stal sredi pisarne, držal roke v žepih in me gledal, me je lahko samo ujezila.

»Nikar se ne hrš!« je začel počasi. »Pogoreli ste, ja, vem — samo, da boš ti, Hedi, še enkrat pogoreli!«

Gledal sem ga, vedel sem, kam je meril, a napraviti nisem mogel nič koraka več — ko da bi imel noge znenađa priraščene k podu. Gledal sem ga, v glavi pa se mi je znenađa vse zmotilo, da sem zaslišal Mihoričev glas, kakor da prihaja nekje od daleč.

»Roškarcu, daj mu papir! Je že plačan, Toplečka je plačala... Ti, Hedi, boš pa malo k meni pogledal. Hedi! Si slišal?«

Slišal sem, da, vzel sem papir z mize izpred ženske, potegnili klobuček z glave in odšel skozi na stečaj odprta vrata, kjer je vstopil Mihorič in me za vrati počakal, kakor da bi se hotel sam prepričati, ali pridem za njim ali ne.

Izba je bila precej večja, daljša ko prva, sredi nje je bila skoraj od zidu do vrat dolga miza. Mihorič je sedel za gornji konec ter mi pokazal, naj sedem; sedel sem koj pri vratih njemu nasproti. Prižgal si je cigareto, vrzel kar po mizi tudi meni eno, in vzkljknil:

»Roškarcu, vrata zapri!«

Slišal sem, kako je vstala ko nekaj težkega, prišla do vrat in ga hotela nekaj povprašati, a Mihorič je zamahnil, češ naj zapre. To se je tudi zgodilo. Zatem je postavil komolec na mizo, spustil roke po njej, ko da bi udaril po mizi, in povedal, naravnost v obraz, kakor je tudi sedel naravnost pred mano:

»Toplečka, Zefa, je bila pri meni. Sam sem jo poklicel, ljudje preveč govore — na Gornji nismo na Turškem.«

»Na Turškem, a?«

Pogledal sem ga; pogled je utegnil biti kar se da zabit, kajti Mihorič je pograbil pepelnik, ga s treskom prestavil in trdo, odsekano dejal:

»Pubec, ne reži se! Postal je, ko da ne bi vedel naprej, ko da ne bi našel prave besede, cigareta mu je dva ali trikrat zamigala na ustnicah, a ni še njo povedal. »To sem ti hotel povedati, tega... tega... tega one tam na Toplekovem, pri vsem, mora biti enkrat konec!«

Skrit rezbarski talent v Ptuj

V izloženem oknu trgovine »Merkur« v Ptuj so pred nekaj dnevi razstavili zibelko — zelo lep primer rezbarskega dela tovarišice Doroteje Jakopce ki se že dolga leta peča z rezbarstvom — danes redko panogo umetnostne obrti.

Doroteja Jakopce je doma iz Hrvatskega Zagorja, prav blizu naše slovenske meje; v Ptuj pa živi že skoraj deset let. Nekaj njenih rezbarskih izdelkov smo občudovali že na naši okrajni gospodarski razstavi.

Rezbarstva se je učila pri svojem stricu v Voči Donji v okraju Ivanjce. Tam je tudi delala dolga leta za razne trgovine domače umetnosti v Zarebru.

Skromnost, vztrajnost velika rezbarska sposobnost in ljubezen do te vrste umetnosti — so njene vrline. Toda prav zaradi njene skromnosti je ostal njen talent skrovan za skriven in ona nepoznana. Njeno delo je bilo v Ljubljani na razstavi domače obrti sicer nagajano in trgovina »Doma« v Ljubljani, ki prodala le kvalitativne krasne predmete, je njej stalen odjemalec.

Kljub vsem priznanjem pa Doroteja Jakopce nikakor niso dali niti enega od nje ustvarila vsaj del tega, kar kažejo njene rezbarske sposobnosti. Ne le da živi od priložnostnega skromnega zaslužka, ki ni nikoli dovolj primerno plačilo za njeno trudapolno rezbarsko delo, ampak se mora v zadnjih letih mučiti tudi z izdelovanjem predmetov samih. Ko izdeluje krožnike, tase in druge predmete namesto mizarja, oziroma strugarja, izgublja dragoceni čas, ki bi ga lahko uporabila samo za rezbarstvo.

Koliko lepih del — tudi v večjem obsegu — kakor je po hitro za javne prostore, bi nam lahko izdelala Jakopce Doroteja. Koliko njenih izdelkov —

krožniki, vaze, kasete itd. — bi lahko krasilo marsikak javen lokal in tudi naše domove! Kaj vse bi lahko izdelala. Poslušati bi jo morali pa bi vedeli, kako težko se odreka svojim načrtom. Saj bi prav rada v javni zgradbi rezbarsko okrasila stopniščno ograjo, stenске lesene opaže in mizne garniture.

Se danes občudujemo pretkrških del umetnikov preteklih stoletij, kakršne so tudi korne klopi iz 15. stol. v naši prosti školi cerkv. Tudi danes ne kaže zametavati rezbarske sposobnosti redkih posameznikov. Dobro bi bilo, da bi vzajemno z

arhitekto zamislilo omogočili Jakopce Doroteji izdelati trajne rezbarske spomenike.

Koristno bi bilo, da bi rezbarja začela delati v službi kakšnega podjetja v Ptuj. Mogoče »Pletarne«, kjer bi se posvetila samo rezbarstvu izdelkov tujokovrnetnega značaja za naše trgovine, ali pa bi bila nastavljena v mladinski delavnici Vajenske šole za lesno stroko v Ptuj kot mojster rezbar. Menda bo to vprašanje najbolje rešil Svet za prosveto in kulturo v sporazumu s Svetom proizvajalcev pri LO občine v Ptuj.

Vsaka nasvet bolniku ne koristi

Težko so še kje hujše muke od tistih, ki jih morajo pretrpeti bolniki zavoljo neozdravljivih upov svojih prijateljev. Zato veljajo te besede tistim, ki so prijatelji bolnih, pa jih obiskujejo in negujejo. Odrecite se navadi, »shrabriti« bolnika s tem, da delate nevarnosti, v katerih so, brezpomembne in precenjuate verjetnost ozdravljenja.

Ce vemo, da je bolnik pri zdravi pameti — kako ga more tedaj »dobrohotno« mlaženje slučajnega obiskovalca »razveseliti«, ako se razlikuje od pričrpanja v zdravstvu izkušene osebe, ki ga neguje?

Dejstvo je, da bolnika v splošnem ne sprostite dobronameri, do skrajnosti dolgočasni prijatelji. Nasprotno, v takim primeru je bolnik prestrašen in utrujen. Bolnik tedaj čuti, kako prijetno bi bilo, če bi imel enega samega samcatega človeka, da bi se z njim naravnost in preprosto pomenil, ne da bi se nanj usula prha neumnih pričrpanj in spodbud.

Na drugi strani pa spet ni tako lahkovernega, kakor je lahkoveren bolnik, razen če morda izvzamemo lahkoverne prijatelje lahkovernega bolnika.

Pogosto se zgodi: potem ko sta se zdravnik in medicinska sestra dobrega sporazumela o tem, kako zdraviti, se nenadoma pojavi nekdo, ki daje nasvete sestri, nekdo, ki ga ona še nikdar ni videla. Včasih je to kak bolnikovi stari prijatelj ali sošolec, ki na lepem spozna, da so vsi, bolnik, sestra in zdravnik, na krivi poti in da bi bilo dobi bolje storiti nekako drugače.

Bolnike tudi v izobilju zasipajo z nasveti naj opuste delo, naj pokličejo nekega drugega zdravnika, naj poskusijo neke druge pilule, praške, specialitete. Ničesar proti nedoslednosti, kajti gotovo je, da so ti svetovalci prav isti ljudje, ki so bolnika nagovarjali, naj ne veruje zdravniku, ki ga zdravi, »saj zdravnik vedno lažejo«. Zato naj raje zaupa nekemu drugemu zdravniku, kajti »ta zdravnik ima vedno pravo«.

Popolnost so obliža, s katerimi prijatelji prihajajo in vzemirajo bolnika: priporočajo mu, da stori to ali ono, pri tem pa prav tako malo vedo, koliko je stvar izvedljiva in celo neko.

Od česa je odvisna trdnost betona?

Čim več dodamo cementa, tem večja je trdnost betona. Skrajno mejo trdnosti dosežemo z mešanjem razmerjem enega dela cementa in treh delov peščene primesi.

Tudi, množina vode prispeva svoje. Razmerje teže vode in teže cementa imenujemo vodno-cementni faktor. Če tega zvišamo (obdržimo pa iste dodatke in isto mešalno razmerje) pada trdnost betona.

Veliko pa je odvisno od kakovosti in lastnosti posrednih sestavnih delov betona (kakovosti cementa, oblike površinske naprave, od trdnosti zrn grobih dodatkov). V tlačno trdem betonu moramo imeti zrna vseh velikosti, da dobimo čim manj vmesnih votlinic. Votlinice med peskom mora polniti cement, med gramozom pa malta iz cementa in peska.

Tudi beton, nanešen v točno izvršene, dovolj trdne, gladke in vododržne opaže ter zgosten z vibratorjem kaže po otiditvi znatno večjo trdnost od onega iz nepravilno zgrajenih opažev, spahan z ročnimi bati.

Iz Žetel

V noči od četrta, 5. na petek 6. januarja t. l. je bilo vplomljeno v poslovne prostore trgovske Kmetijske zadruge Žetale Neznan vlomilec je nasiloma odprl okno, snel steklo iz okvira ter skozi odprtino zlezal v notranjost trgovine. Po dosedanjih ugotovitvah je utrpela KZ Žetale s tem vplomom nad 50.000 din škode. Po sodbi organov TNZ, ki raziskujejo zadevo gre za vlomilca, ki so mu bile dobro znane razmere v KZ in ki je tako spretno opravljal svoj posel da ga stanovalci nad trgovino niso slišali, ko je nasilno odpiral kovinski zaščitni okenski kril.

Preiskava je v teku.

Neža Ambrož, otrok iz Stonjca 141, je padla po stopnicah in si poškodovala glavo; Neža Gajšek iz Dobrine 12 si je pri padcu poškodovala levo nogo; Martin Kranjc iz Lesnice 57 si je pri delu v gozdu poškodoval želodec; Franc Mlinarič iz Rakovca 16 si je pri padcu poškodoval desno roko; Jožeta Dajčbauerju iz Ormoža je zaboj s steklenicami poškodoval desnico; Ivan Kranjc iz Brezovca si je pri razkladanju lesa na vagonu poškodoval levo; Franc Petek iz Borovca 11 si je pri padcu poškodoval desno nogo; Marija Lukačič iz Središta 15 je padla s stola in si poškodovala desnico; Stanko Braček iz Svetine je padel s skednja in so ga nezavestnega pripeljali v bolnišnico v Ptuj; Anton Hazemali iz Zg. Hajdine 75 si je na cirkularni poškodoval levo; Milan Rižnar iz Rogoznice 30 si je pri padcu poškodoval nogo; Anton Vaupotič iz Pušence, otrok, je padel v čeber z vrela vodo in se močno opeknel po spodnjem delu telesa; Ivan Filipič iz Juršince 76 si je pri padcu s kolesa poškodoval glavo; Mihael Vogrinec iz Vinskoga vrha 10 si je pri delu v gorici poškodoval desno nogo; Stefan Kolarju z Sp. Jablan 34 je slomoreznica odrezala desnico; Antona Zajka iz Zetala 56 je obstrelil neznanec; Neži Kelenec iz Preroda 50 je krava poškodovala koleno; Janko Zorec iz Sel 11 si je pri padcu poškodoval levo nogo; enako se je zgodilo Jakobu Paniču iz Miklavža 49; Alojza Macuha iz Prepolja 58 je nekdo poškodoval s steklenico; Anton Linar iz Kidričevega 4 si je pri padcu poškodoval desno nogo; Stanko Slodnjak iz Dornave 24 si je poškodoval desnico; Jožeta Pecklarja iz Nove vasi pri Marku je konj s kopitom udaril v obraz.

Vsi imenovani so bili oziroma so še na zdravljenju v ptujski bolnišnici.

Zakaj majhne kuhinje?

Sodobni arhitekti se v svojih načrtih vedno odločajo za majhne kuhinje. Vzroki, ki so jih privedli do tega, so v resnici zelo tehtni. Smotno postavljene kuhinjske opreme in na minimum zmanjšan delovni prostor bosta prihranila gospodinjim precejšnjo izgubo energije in časa.

Delo v sedanjih velikih kuhinjah je res težko in naporno, žene prehodijo dnevno po več kilometrov zato ni čudno, če se zaradi utrujenosti in prezaposlenosti povsem umaknejo iz družbenega življenja. Saj jim še za vzgojo otrok zmanjka časa, kaj še da bi ga našle za lastno razvedrilo ali udeleževanje v javnem življenju.

S sodobnejšo opremo in boljše organizacijo dela bi njihov trud lahko precej olajšali. Tovarna pohištva v Mariboru se je že odločila za serijsko proizvodnjo moderne kuhinjske opreme. Bilo bi koristno, če bi tudi naš obrtniki namesto dosedanjega dragega in nepraktičnega pohištva začeli izdelovati kaj sodobnejšega in cenejšega. Na raznih razstavah in sejmih opažamo žal še vse preveč standardne kuhinjske opreme, ki prav gotovo ne ustreza več zahtevam današnjega gospodinjstva. Proizvajalci bi morali bolj upoštevati, da današnji

Vsi, ki ste okrog bolnikov ali jih obiskujete, skušajte se spomniti vsega, kar bi jim lahko povedali v njihovo zadovoljstvo. Kakor vsakdo, tudi bolnik uživa, če sliši dobre novice: na primer o ljubezni in zbiljevanju, ki greša nasproti srečnemu koncu. Če pa mu to poveste potem, ko je poroka že pri kraju, zgubi polovico zadovoljstva, ki ga ima tako malo. Bolnik prav tako uživa, če sliši o kakem gmotnem blagru, o kakem določenem stvarnem uspehu pravične reči. Do grla mu je dovolj razprav in romanov, načel, navodil in teorij.

Namesto da mu dajate nasvete, mu raje opisujte delo, ki je v resnici praktično uspešno. To bo zanj kakor en dan zdravja. Ni boljše družbe, kakor so otroci in bolniki, drug za drugega. Razumljivo — ukreniti je treba tako, da od tega nihče ne trpi. To pa je popolnoma mogoče. Če menite, da je »vzdušje bolniške sobe« škodljivo za otroka, je enako škodljivo tudi za bolnika. In zato ga izboljšajmo obema.

Vsa bolnikova duševnost se osveži, kadar zagleda otročka. Zelo majhno dete se, če ni razvajeno, po navadi neverjetno dobro prilagodi bolnikovim navadam, da le čas, ki ga skupaj prebijeta, ni predolg.

Sistem dela v kuhinji zahteva v prvi vrsti razbremenitev žene. Gospodinja naj bi večino dela opravljala sede. Delovna površina v novih kuhinjah ni več omejena na mizo, pač pa jo tvori pomožne deske, vgrajene v kuhinjsko kredenco ali omarico.

Sedaj pa nastane vprašanje, kam z veliko jedilno mizo, če v kuhinji zanjo ni prostora. To prestavimo v sobo (ne v sredino) in si v njej uredimo prijeten jedilni kotiček, ki bo obenem tudi prostor za družinski pomene. Celo z gosti bomo radi pokramljali za isto mizo. Miza naj bo vedno skrbno pogrnjena, pa tudi na cvetice ne smemo pozabiti. Lahko pa si tak kotiček napravimo tudi v kuhinji, če je ta dovolj velika. Predelimo jo s kuhinjsko kredenco in zaveso v poljubnem vzorcu. Za na stole oziroma klopj sešijemo še blazinice, ki naj bodo po možnosti iz istega materiala kot zavesa. Prostor bo tako postal bolj domač in tudi vzdušje pri obedi bo mnogo prijetnejše kot sredi kuhinjskega nerada med nepomnimi lonci in skledami. Ideja za tak jedilni kotiček je za današnje stanovanjsko stisko zelo koristna rešitev, saj za jedilnice večina ljudi nima niti prostora niti denarja.

Kuharski recepti

Ruska juha

Potrebujete 30 dkg graha, 10 dkg ješprenja, 5 dkg slanine, opečen kruh, moko in čebulo.

Grah skuhaj v slani vodi z lovorjevim listom, ješprenj kuhaj posebej. Slanino zreži na male kocke, denj jih v kozico na štedilniku. Ko postanejo prozorne, dodaj žlico masti, žlico moke in čebule. Ko zarumeni, pridenj strok strtega česna in zalij z juho. Ko prežganje prevre, pridenj pretlačeni grah in ješprenj. Juho serviraj z opečenim kruhom.

Napoleonova pečenka

Pripravi 1 kg govejega stegna, krompir, vino, gobice, kislo smetano, jušno zelenjavo, prekajano slanino.

Oprano meso potolci, pretakni s popoprano slanino, osoli in ga opeci na razbeljeni masti. Potem mu prilij zajemalko juhe, pridenj na rezance zrezane jušne zelenjave (korenje, zeleno korenino petršilja itd.) in ga duši. Ko se zelenjava že prece zmeha, pridenj zrezanega krompirja in koščke v vinu namočenega kruha. Pri dušenju po potrebi zalivaj in pazi, da se zelenjava ne prismođi. Omako očiščaj z vinom, z dušenimi gobicami in s kislo smetano. Mehko pečenko zreži, zloži na krožnik in polij malo s sokom. Ostalo pa daj posebej v skledici na mizo.

Snežni vložki

Potrebujete štiri jajca, 20 dkg sladkorja, pol litra mleka.

Iz štirih beljakov naredi trd sneg ter mu pridevaj polgoma 14 dkg sladkorja, zmešanega z vanilijo. V kozici zavri pol litra mleka in devaj vanj z žlico podolgovate snežne vložke. Pokrij jih, postavi bolj h kraju štedilnika, kjer počasi vro nekaj minut. Vložke zdevaj v skledo iz mleka rumenjakov in ostalega sladkorja pa naredi kremo 6 dkg sladkorja in 4 rumenjake gosto mešaj, prilij še

vroče mleko ter na štedilniku mešaj, da se zgosti v kremo. Čim se začne krema gostiti, jo odstavi, da se ne sesiri. Polj jo po vložkih in postreži s toplimi ali mrzlimi.

Lešnikova torta

Vzemi 12 jajc, 28 dkg sladkorja, 28 dkg lešnikov, 7 dkg drobtin.

Rumenjake in sladkor mešaj, da narastejo, nakar pridaj v rumeno namočene drobtine in drobno zmlete lešnike. Nazadnje še rahlo primešaj trd beljakov sneg. Testo daš lahko v pomazan okrogel tortni model ali ga pečes v podolgovati posodi. Pečeno in ohlajeno torto lahko prerežeš, namažeš vmes, povrhu in okrog s kremo.

KAKO NAPRAVIMO MESNO PASTETO?

Pol kilograma svinjskega in pol kilograma telečjega mesa zrežemo na koščke, posolimo in pustimo, da se praži na masti ali maslu. Takoj dodamo pol kilograma zrezanega česna in pol kilograma na tanko zrezanega korenja. Vse to pečemo, dokler se ne zmeha. Nato meso zmeljemo, česen pa pregetemo in precedimo. Ko smo to napravili, pomešamo vse in damo nazaj v posodo, kjer se je prej pražilo meso, dodamo dve do tri jajca, nekoliko zrnč stolečnega popra, nekoliko lovorovih listov in šest žlic belega vina. Vse dobro premešamo.

Tako pripravljeno pasteto lahko takoj pojemo, če pa jo hočemo imeti za dalj časa, jo damo v posodo, ki smo jo prej obložili s koščki narezane slanine, posodo pokrijemo s papirjem, jo zavezemo z vrvice in kuhamo dve uri v pari.

Pasteta se pari in kuha na sledeč način: v večjo posodo nalijte vodo ki naj zavre. V to posodo postavite lonec s pasteto. Potem damo obe posodi v pečico.

Glasi in objave

REZERVNI OFICIRJI

V četrtek, dne 19. januarja 1956, se bo vršilo ob 15.30 v dvorani ZKS predavanje za rezervne oficirje. Udeležite se predavanja v polnem obsevu.

Občinski odbor URO

Ptuj

VABILO

Ribiško društvo Ptuj

Ima svoj redni letni občini zbor v nedeljo, dne 15. januarja 1956, ob 8. uri zjutraj v dvorani Okrajnega komiteja ZKS v Ptuj. Poleg običajnega dnevnega reda je na dnevnem redu tudi sprememba društvenih pravil v zvezi z uvedbo ribiških družin. Vabimo vse člane k sigurni udeležbi.

ODBOR

ČEBELARSKO DRUŠTVO

PTUJ

prideji tridnevni tečaj o čebelnih kužnih boleznih, ki bo v dneih 15., 16. in 17. jan. 1956 v prostorih bivše gostilne Zilavec na Ljutomerski cesti št. 8. Ta tečaj bo vodil znani bakteriolog dr. Kocjan iz Ljubljane. — Vabimo vse čebelarje, člane in nečlane, da se tečaja v čim večjem številu udeležijo. Tečaj je velike važnosti za vse čebelarje, da se seznanijo z nevarnimi čebelnimi boleznimi.

ODBOR

OBJAVA

Avto-moto društvo v Ptuj obvešča članstvo in prijatelje avtomotorizma, da bo redni letni občini zbor v nedeljo, 22. januarja 1956, ob 8. uri v dvorani železničarskega doma v Ptuj na Ormoški cesti. — Za člane udeležba obvezna, prijatelji motorizma vljudno vabljeni.

ZAHVALA

Za vso zdravniško pomoč in bolniško nego ter oskrbo, ki je je bil deležen naš 7-mesečni sinko Aleksander Goriup iz Megzove št. 31 v otroškem oddelku ptujske bolnišnice, se prav iz srca zahvaljujem šefu oddelka tov. dr. Derlinčevi, zdravnikoma dr. Cenčiču in dr. Neudauerjevi ter medicinskemu in strežnemu osebju.

Tatjana Goriup-Čuš Ljubljana

ISČEM starejšo pošteno žensko k dvema otrokoma. Nastop takoj. Naslov v upravi lista.

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejemam takoj ali po dogovoru. Naslov v upravi.

UPRAVA ZA CESTE LRS — nadzorništvo Ptuj I. in II., razpisuje mesto pisarniškega referenta z ekonomsko izobrazbo. Plača po uredbi. Nastop službe takoj.

RAZPIS

Komisija za volitve in imenovanja pri Občinskem ljudskem odboru Juršinci razpisuje:

1. mesto davčnega knjigovodje,
2. šefa oddelka za splošne zadeve.

Pogoji:

1. popolna srednja šola ali vsaj petletna praksa v davčnem knjigovodstvu;

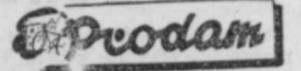
2. popolna srednja šola ali petletna praksa.

Plača po uredbi.

Pravilno kolkovane vloge pošljite na Občinski ljudski odbor Juršinci.

Janez Toplak, l. r. hčerki Irma in Anica, zet Frano Predsednik:

GUMIJASTE PREDMETE, ki so bili v popravilu pri vulkanizerju Janezu Korošcu v Ptuj, Zagrebška cesta 3 je treba dvigniti do 31. januarja 1956, sicer bodo zapadli.

POCENI PRODAM HŠ ENOSTANOVANJSKO HIŠO z nekaj zemljišča, elektrika v hiši. — Naslov v upravi lista.

UGODNO PRODAM MANJŠI VINOGRAD v Sodincih. Belšak, Ptuj. Novo naselje 12.

PRODAM globok otroški vozček. Naslov v upravi lista.

PRODAM gozd, vinograd in pašnik v okolici Majšperka. Naslov v upravi lista.

PRODAMO blizu Ptuja enodružinsko hišo z gospodarskim poslopjem in vrtom, ca. 3,5 ha posestva s hišo, gospodarskim poslopjem in z vsem inventarjem za 700.000 odn. 1.500.000 din. Več različnih posestev, njiv, gozdov in travnikov, manjših in večjih hiš v okolici Maribora in drugje. Pisalni stroj Continental z dolgim valjem ter več drugih. Agencija Maribor. Partizanska 24.

PRODAM vinograd in hišo v Kapenskem vrhu, pošta Slatična Radenci. Naslov v upravi lista.

KUPIM ENODRUŽINSKO HIŠO v Ptuj ali okolici. Pisemne ponudbe na upravo lista pod »Plačam takoj«.

OPREMLJENO SOBO v Ptuj iščem. Pripravljen sem dobro plačati. Naslov v upravi lista.

Sahovsko društvo Ptuj pride v torek, dne 17. t. m., svoj mesečni brzoturnir za mesec januar. Igra se v Sindikalnem domu železničarjev. Začetek ob 19.30. Vsi člani in prijatelji šaha vabljeni. Bodite točni!

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage matere, tašče, sestre, polsestre in tete

MARIJE SEVER

roj. NOVAK

vdove in posestnice v Novi vasi št. 18 pri Ptuj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sedem ter duhovščini, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, nam izrazili sožalje in sočustvovali z nami.

Prav posebno se zahvaljujemo primariju dr. Piskerniku, šefu internega oddelka ptujske bolnice, dr. Pavličevi, dr. Mrgoletu ter med. osebju za njihov nesebični trud v hudi bolezn.

Ptuj, dne 10. jan. 1956.

Zalujoči:

Janez Toplak, l. r. hčerki Irma in Anica, zet Frano in ostalo sorodstvo

Konrada Veršiča

upravitelja osnovne šole v Zavrču

v tolažbo in pomoč, ki so nam izrazili svoje sožalje, ki so njegovo rakey in grob obložili z vencji, ki so se udeležili pogreba ki so govorili v slovo, igrali in peli žalostinke ob njegovi poslovitvi od Zavrča in Markove ter ob odprtem grobu na markovskem pokopališču, se iz vsega srca zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo za udeležbo na pogrebu republikanskim poslancem in okrajnim funkcionarjem tovarišem Ignacu Voljču, Francu Belšaku in Vladimirju Bračiču.

Za vso skrb in prizadevanje, da so bile pogrebne slovesnosti tako lepo izvedene in da je bila udeležba tako številna pa se zahvaljujemo OK ZKS Ptuj, Svetu za prosveto OLO Ptuj, Učiteljskemu društvu, komandantu garnizije JLA v Ptuj ter vsem organizacijam in društvom, podjetjem in ustanovam iz Ptuja ter občinam Borl in Ptuj.

Zalujoči:

žena IVANKA, sin MARIJAN, hčerka BREDICA, bratje in ostalo sorodstvo